

M. Assumpció Vilà i Planas

RESOLUCIÓ DE LA SÍNDICA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA PRESENTADA PER DIVERSOS PARTICIPANTS EN UN PROCÉS DE SELECCIÓ DE PERSONAL RELATIVA A LA DISCONFORMITAT PER L'ATENCIÓ INSUFICIENT DE LES PETICIONS DE REVISIÓ D'EXAMEN, AIXÍ COM PER LA MANCA DE RESOLUCIÓ DEL RECURS D'ALÇADA

EXP. 20Q000013
EXP. 20Q000020
EXP. 20Q000023
EXP. 20Q000035
EXP. 20Q000036
EXP. 20Q000040
EXP. 20Q000041
EXP. 20Q000042
EXP. 20Q000043
EXP. 20Q000061

Descripció dels fets objecte de les queixes

El mes de gener de 2020, diversos treballadors municipals es van dirigir a la Sindicatura per posar de manifest que havien participat en la convocatòria de promoció interna especial per proveir 40 places de caporal/a del Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament (SPEIS) de l'Ajuntament de Barcelona.

Manifestaven que després d'haver estat exclosos del procés havien sol·licitat la revisió de les proves que no havien superat. L'Ajuntament no va contestar de forma completa les seves peticions formals de revisió, i, després d'interposar recurs d'alçada contra la decisió del tribunal qualificador, no havien obtingut una resolució.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient estudiant els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona Administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Examinats el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va valorar la conveniència de dirigir-se a la **Gerència de Recursos Humans i Organització** per tal de conèixer el tractament i les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

En data 4 de febrer de 2020 es va sol·licitar a l'organisme corresponent la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

En data 5 de novembre de 2020 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada en què s'exposa que ja es va efectuar la compareixença per accedir als expedients per

part de les persones aspirants esmentades, i que els recursos interposats estaven en via de resolució.

CONSIDERACIONS

Abans d'iniciar l'anàlisi de les circumstàncies, es vol destacar que el temps transcorregut des de la petició d'informació municipal, sobre la queixa de referència, fins que s'ha rebut l'informe de resposta, ha estat de nou mesos. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable d'acord amb els principis d'eficiència i bona Administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, incompleix el deure de col·laboració establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Síndica de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del dia 19 de gener de 2005).

També es vol manifestar que la informació facilitada en l'informe de resposta és molt genèrica, fet que dificulta poder discernir si s'ha procedit correctament en el cas concret, alhora que no s'adiu amb el deure de col·laboració amb la Sindicatura, establert a la base III del Reglament de la Síndica de Greuges de Barcelona.

Per aquest motiu, cal recordar a la Gerència de Recursos Humans i Organització la seva obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura, tal com estableix el Reglament de la Síndica de Greuges de Barcelona, per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania.

Entrant a valorar el cas concret, les persones reclamants manifestaven que la revisió dels seus exàmens es van dur a terme de forma insuficient i no se'ls va informar dels criteris de correcció aplicats, i tampoc s'havien resolt els recursos d'alçada formulats. Concretament reclamaven les qüestions següents:

- Manca de resposta expressa als diferents recursos d'alçada presentats.
- Manca de justificació suficientment fonamentada de les avaluacions fetes pel tribunal i de forma individual pels seus membres (anotacions, informes, comentaris...).
- Resultat del test de personalitat i de competències.
- Resultat de la prova d'entrevista.
- Informes i resultats de les avaluacions fetes a la resta d'aspirants per poder comparar resultats.
- Notes mínimes per superar cada prova.
- Noms dels membres examinadors de cada prova.

L'òrgan administratiu ha tingut l'oportunitat d'aclarir aquests aspectes en l'informe facilitat a aquesta institució, però no ho ha fet. Per tant, en l'estudi conjunt d'aquestes queixes ha de prevaldre la versió que han exposat els reclamants, coincidents entre elles.

En l'estudi de la situació exposada, es creu adient fer referència a una sèrie de drets que emparen les persones reclamants.

Dret d'accés a l'expedient de selecció:

Els aspirants exposaven haver sol·licitat la revisió de les seves proves i que l'acte de revisió havia estat insuficient i no s'havien resolt les qüestions plantejades i no s'havia pogut accedir al contingut de l'expedient que incloïa la documentació demanada.

M. Assumpció Vilà i Planas

En aquest punt es creu necessari recordar a l'òrgan selectiu que **ha de respectar el dret d'accés dels opositors a l'expedient de selecció**, que inclou l'accés als documents de caràcter nominatiu, no només de la persona reclamant sinó també els de la resta d'aspirants si fossin demanats, ja que els participants en un procés selectiu tenen la condició de tercers interessats en l'expedient.

L'òrgan selectiu només ho podrà denegar quan prevalguin raons d'interès públic, quan concorrin interessos de tercers més dignes de protecció, o quan així ho disposi una llei. A més, en el cas de denegació, aquesta s'haurà d'acordar a través de resolució motivada.

És important remarcar que l'òrgan selectiu **no pot posposar l'efectivitat d'aquest dret al fet que l'expedient estigui resolt**, ja que aquest requisit només és d'aplicació al dret d'accés als arxius administratius per part dels ciutadans en general, encara que no siguin interessats en el procés. Aquells que tenen un interès legítim i directe en el procediment, com és el cas objecte d'aquesta queixa, han de poder accedir a la documentació, d'acord amb allò que s'estableix a l'article 53 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Dret a obtenir una motivació del judici tècnic emprat per l'òrgan selectiu:

Però és que, a més, el dret d'accés a la documentació que consta en l'expedient ha d'anar acompanyat del dret a conèixer la motivació del judici tècnic que ha utilitzat el tribunal qualificador per a la valoració de les proves. Segons informen els promotors de la queixa, no sembla que s'hagi donat compliment a aquest aspecte.

El coneixement de la motivació i del perquè de la l'actuació de l'òrgan selectiu **constitueix una garantia del reclamant per a l'exercici de la seva defensa**, alhora que facilita el control jurisdiccional.

La jurisprudència del Tribunal Suprem (TS) ha remarcat la necessitat de motivar el judici tècnic en el marc d'un procés selectiu. En la STS de 29 de gener (RJ2014/1292) l'alt tribunal manifesta l'obligació de donar compliment al mandat constitucional de l'article 9.3 de la Constitució espanyola, de la interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics. Aquesta obligació porta a motivar el judici quan així sigui sol·licitat per algun aspirant o bé quan sigui objecte d'impugnació.

Així ho va expressar la STS de 10 de maig de 2007, recurs 545/2002, invocada en l'anterior sentència quan es refereix als límits de la discrecionalitat tècnica dels Tribunals qualificadors:

Pero una cosa es el núcleo del juicio técnico sobre el que opera esa clase de discrecionalidad y otra diferente la obligación de explicar las razones de ese juicio técnico cuando expresamente hayan sido demandadas o cuando se haya planteado la revisión de la calificación que exteriorice ese juicio técnico. Esto último queda fuera del ámbito propio del llamado juicio de discrecionalidad técnica, ya que, ante la expresa petición de que dicho juicio sea explicado o ante su revisión, la constitucional prohibición de arbitrariedad hace intolerable el silencio sobre las razones que hayan conducido a emitir el concreto juicio de que se trate.

Segons el TS, per tal de considerar vàlida la motivació realitzada, ha de complir amb les següents exigències:

1. Expressar el material o les fonts d'informació sobre les quals va operar el judici tècnic.
2. Consignar els criteris de valoració qualitativa que s'utilitzaran per emetre el judici tècnic.
3. Expressar per què l'aplicació d'aquests criteris condueix al resultat individualitzat que atorga la preferència a un candidat davant dels altres.

Assenyala el TS que cal oferir a l'interessat tots els elements que resultin imprescindibles per tal que pugui articular degudament el seu dret de defensa, cosa que, a parer de la síndica, no s'ha produït en els casos objecte de supervisió, segons el que indiquen les persones reclamants.

Dret a obtenir una resolució expressa al recurs d'alçada plantejat:

El punt 12 de les bases de la convocatòria de promoció interna especial per proveir 40 places de caporal/a del SPEIS preveia la possibilitat d'interposar recurs d'alçada contra els actes i resolucions del tribunal qualificador per part de les persones interessades.

Els promotors de la queixa acrediten haver presentat recurs d'alçada el mes de novembre de 2018 contra la decisió del tribunal qualificador d'excloure'ls del procés per no haver superat la puntuació exigida. Precisament, la manca de resolució d'aquests recursos era una de les qüestions que plantejaven davant de la Sindicatura de Greuges de Barcelona.

Preguntat per aquesta qüestió, l'òrgan municipal informa a la síndica que els recursos es troben en via de resolució, i això que ja han transcorregut pràcticament dos anys des de la seva presentació. Hem de recordar que, d'acord amb l'article 122 de la Llei 39/2015, el termini per dictar i notificar la resolució a l'interessat és de tres mesos. Termini aquest, per tant, superat amb escreix.

La manca de resolució constitueix una ficció de desestimació per silenci administratiu que permet l'accés a la via jurisdiccional. Ara bé, això no eximeix l'Administració de la seva obligació de resoldre expressament en el termini indicat.

La síndica de greuges, però, s'ha manifestat, en alguna ocasió, en el sentit de recomanar a l'Administració municipal que, **en la tramitació de procediments competitiu, no esgoti el termini legal** per tal de facilitar la progressió dels participants en el procés en el cas que hi hagi possibilitat que les al·legacions siguin estimades.

En aquest punt, cal recordar a l'òrgan de selecció que el dret a una bona Administració establert a l'article 22 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, del règim jurídic i del procediment de les administracions públiques de Catalunya, inclou el dret que les decisions de les administracions públiques estiguin motivades, i el dret a obtenir una resolució expressa i que es notifiqui dins del termini legalment establert.

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula aquesta institució, aquesta Sindicatura té com a missió valorar si s'ha produït un greuge i, considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació de la **Gerència de Recursos Humans i Organització** no ha respectat els drets que assisteixen les persones reclamants en el marc d'un procediment de selecció i promoció de personal.

En conseqüència, emeto la següent decisió:

M. Assumpció Vilà i Planas

- **Recomanar** a la Gerència de Recursos Humans i Organització que, al més aviat possible, resolgui els recursos d'alçada presentats per les persones reclamants, se'ls informi sobre la motivació tècnica que ha portat l'òrgan de selecció a puntuar les proves, i se'ls faciliti l'accés a l'expedient corresponent al procés de selecció objecte de les queixes si així ho demanen expressament.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, 26 de novembre de 2020